

15.10.2018

Resepti-palvelu

Resepti-palvelu on Kansaneläkelaitoksen (jäljempänä Kela) Kanta-palvelujen ylläpitämä ja Kanta-palveluihin kuuluva palvelu, joka käsittää Reseptikeskuksen ylläpidon reseptien tallentamista ja toimittamista varten sekä Lääketietokannan ylläpidon Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa määriteltyjen Asiakkaiden lääkemääräys- ja toimitusohjelmistoja varten. Kela toimii Reseptikeskuksen rekisterinpitäjänä ja vastaa siinä ominaisuudessa laissa säädetystä seurannasta ja valvonnasta sekä muista rekisterinpitäjälle kuuluvista tehtävistä.

Sähköiset lääkemääräykset ja lääkkeiden toimitustiedot tallennetaan valtakunnalliseen Reseptikeskukseen, josta ne ovat laissa säädetyin edellytyksin Resepti-palveluun liittyneiden Asiakkaiden saatavilla. Lääkemääräysten uusimispyynnöt välitetään Reseptikeskuksen kautta potilaan ilmoittamalle uusimispyyntöjä vastaanottavalle taholle.

Sähköiset lääkemääräykset ja niitä koskevat tiedot säilytetään Reseptikeskuksessa 30 kuukautta lääkemääräyksen laatimisesta. Reseptikeskuksen lokitietoja säilytetään 12 vuotta.

Potilastieto- ja apteekkijärjestelmät kutsuvat Resepti-palvelua lähettämällä Reseptikeskukseen sanomia. Reseptikeskuksella ei ole loppukäyttäjälle näkyvää käyttöliittymää, vaan Asiakas käyttää Resepti-palvelua palvelun käyttöön sertifioidulla järjestelmällään.

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi noudatetaan Resepti-palvelun tuottamisessa ja käytössä tätä palvelukuvausta.

Reseptikeskus

Reseptikeskukseen liittyvät palvelut ja niiden käyttäjät on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Taulukon kolmannelta sarakkeelta ilmenee, mille ammattiryhmälle tai roolille palvelun käyttö on lain mukaan sallittu. Opiskelijalla on oikeus käyttää Reseptikeskuksen palveluja vasta sen jälkeen, kun hänelle on myönnetty terveydenhuollon ammattikortti. Lääkkeen määrääjällä tarkoitetaan lääkärinä, hammaslääkärinä, lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijaa sekä rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavaa sairaanhoitajaa. Sairanhoitajalla tarkoitetaan sairaanhoitajan lisäksi terveydenhoitajaa ja kättilöä sekä kaikissa näissä ammateissa luvanvaraisesti toimivia ammattihenkilöitä. Sairanhoitaja-termiä ei käytetä tarkoitettaessa rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavia sairaanhoitajia.

15.10.2018

Reseptikeskukseen liittyvä palvelu	Sallittu järjestelmälle	Sallittu käyttäjälle
Lääkemääräyksen lisäys	Potilastietojärjestelmä	Lääkkeen määrääjä
Potilasohjeen muodostaminen	Potilastietojärjestelmä	Lääkkeen määrääjä, sairaanhoitaja
Lääkkeenmääräyksen korjaus	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti
	Potilastietojärjestelmä	Lääkkeen määrääjä
Lääkemääräyksen mitätöinti	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti
	Potilastietojärjestelmä	Lääkkeen määrääjä
Lääkemääräyksen lukitus	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
Lääkemääräyksen lukituksen purku	Apteekkijärjestelmä	Järjestelmä automaattisesti, proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
	Potilastietojärjestelmä	Järjestelmä automaattisesti, lääkkeen määrääjä
Lääkemääräyksen varaus	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
Lääkemääräyksen varauksen purku	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
Lääkemääräyksen annosjakelu	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
Lääkemääräyksen annosjakelun purku	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
Lähetettyjen uusimispyyntöjen tilojen tarkistaminen	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
Lääkemääräyksen uusimispyynnön tekeminen	Apteekkijärjestelmä	Proviisori, farmaseutti, farmasian opiskelija
	Potilastietojärjestelmä	Järjestelmä automaattisesti, lääkkeen määrääjä
Uusimispyyntösanoman vastaanotto (potilastietojärjestelmän palvelu)	Potilastietojärjestelmä	Uusimispyyntöjä saa käsitellä potilastietojärjestelmässä uusimispyyntöjen nimetty käsittelijä ja lääkkeen määrääjä
Lääkemääräyksen uusimiskäsittelyn tuloksen kirjaus	Potilastietojärjestelmä	Järjestelmä automaattisesti, uusimispyyntöjen käsittelijä, lääkkeen määrääjä

15.10.2018

Lääketietokanta

Lääketietokannalla tarkoitetaan tietokantaa, joka sisältää lääkkeen määräämisen ja toimittamisen kannalta tarpeelliset tiedot lääkkeestä, sen hinnasta ja korvattavuudesta, keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista, korvattavista perusvoiteista ja kliinisistä ravintovalmisteista sekä sosiaali- ja terveystieteiden asetuksella määritellyistä muista valmisteryhmistä. Lääketietokannan uusi versio tuotetaan kolmantena Kelan työpäivänä ennen kunkin kuukauden 1. ja 15. päivää. Asiakas voi hankkia Lääketietokannan tiedot valitsemansa Lääketietokannan välittäjän kautta tai suoraan Kanta-palvelujen tuottajalta.

Palvelun käyttöönotto ja käytön lopettaminen

Palvelun käyttöönotto ja käytön lopettaminen tehdään Kanta.fi-palvelussa tarkemmin kuvatun mukaisesti.

Käytön aloittamisen edellytyksiä ovat:

- Asiakas on hyväksynyt Kanta-palvelujen yleiset toimitusehdot ja sitoutunut toimimaan ehtojen mukaisesti
- Asiakas on hyväksynyt tämän palvelukuvauksen ja toimittanut palvelun käyttöönotossa tarvittavat tiedot
- Asiakkaan tietojärjestelmä on sertifioitu
- Asiakas on tehnyt onnistuneesti tarvittaessa edellytetyn käyttöönottokokeen ja raportoinut siitä Kelalle
- Asiakas on saanut Kelalta hyväksymisilmoituksen palvelun käyttäjäksi.

Palvelun voi ottaa käyttöön välittömästi, kun Asiakas on saanut Kelalta hyväksymisilmoituksen palvelun käyttäjäksi. Tieto Asiakkaan Resepti-palvelu käyttöönotosta välitetään THL:n koodistopalveluun samaan aikaan, kun Kela ilmoittaa Asiakkaalle hyväksymisestä palvelun käyttäjäksi.

Asiakas saa Kelan kanssa erikseen sovitun mukaisesti tehdä tarvittavan varmistuksen tuotantoympäristön toimivuudesta Kelan ilmoittamaa testitapausta käyttäen ja annettuja ohjeita noudattaen. Asiakas vastaa testitapausten käytöstä sekä sen hallinnasta omassa järjestelmässään ja ympäristössään. Kela päättää näiden testitapausten jatkokäsittelystä ja hävittämisestä Reseptikeskuksessa..

Asiakkaan vastuut ja velvollisuudet

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi Asiakas vastaa Kanta-palvelujen käyttöönottoa ja käyttöä koskevien lakien, asetusten sekä kansallisten määräysten ja toimintaohjeiden noudattamisesta.

Asiakkaalla on lisäksi seuraavat Resepti-palveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

15.10.2018

- **Lääkemääräys- ja toimitustietojen sisältö**

Lääkkeen määrääjä vastaa Reseptikeskukseen tallentamansa lääkemääräyksen tietojen oikeellisuudesta ja lääkkeen toimittanut apteekki Resepti-keskukseen tallentamiensa toimitustietojen oikeellisuudesta. Uusimispyyntöä koskevista tiedoista vastaa tiedon tallentaja.

- **Läaketietokannan mukaisten tietojen päivittäminen**

Sähköisen lääkemääräyksen lääkettä koskevien tietojen tulee olla yhtäpitävät Läaketietokannan tietojen kanssa. Asiakas vastaa Läaketietokannan mukaisten tietojen päivittämisestä potilastieto- tai apteekkijärjestelmänsä sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa asetuksessa (485/2008) säädetyn mukaisesti kunkin kuukauden 1. ja 15. päivänä.

- **Läaketietokannan tietojen käyttö**

Valmisteiden tiedot Kelan ylläpitämään Läaketietokantaan toimittaa Lääketietokeskus Oy. Toimittajan toimittamilleen tiedoille asettamat käyttörajoitukset sisältyvät tähän palvelukuvaukseen.

Asiakas saa käyttää Kelan ylläpitämän Läaketietokannan tietoja lääkkeiden määräämiseen, toimittamiseen ja suorakorvaamiseen sekä muihin näihin liittyviin sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain mukaisiin tarkoituksiin. Lisäksi Läaketietokanta on tarkoitettu käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007, muutoksineen) mainittuja palveluja ja terveydenhuollon organisaatioiden lääkehuoltoon liittyviä tarkoituksia varten. Läaketietokantaa ei saa käyttää, julkaista eikä jakaa edelleen muihin tarkoituksiin. Läaketietokannan tietojen käyttö ja jakaminen kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.

Jos Asiakas rikkoo tämän palvelukuvauksen mukaisia Läaketietokannan käyttörajoituksia, vahinkojen korvaamiseen sovelletaan vahingonkorvauslakia.

- **Potilaan oikeuksien toteuttaminen**

Asiakas vastaa sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain ja Kelan antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti seuraavista potilaan oikeuksien toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä:

- selvityksen antaminen potilaalle Reseptikeskuksen tietojen käytön perusteista, jos asiakas (potilas) sitä pyytää
- Reseptikeskuksessa olevan virheellisen tiedon korjaaminen
- Reseptikeskukseen tallennettuja tietoja koskevan tarkastuspyynnön vastaanottaminen potilaalta ja sen toimittaminen Kelalle.

- **Reseptikeskuksen tietojen käytön ohjaus**

Asiakas vastaa EU:n yleisen tietosuojalainsäädännön ja voimassaolevan kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaisesti potilaan oikeuksien toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisessä käsittelyssä.

15.10.2018

Asiakkaan tulee antaa henkilökunnalleen kirjalliset ohjeet Reseptikeskuksen tietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta resepti-tietoja käsiteltäessä.

- **Reseptikeskuksen tietojen käytön seuranta ja valvonta**

Asiakkaan on seurattava ja valvottava, että Reseptikeskuksessa olevia tietoja voivat katsella ja käsitellä vain sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain mukaan siihen oikeutetut ja että tietojen katselu ja käsittely tapahtuvat laissa säädetyillä perusteilla. Asiakkaalla tulee olla tietojen käsittelyn seuranta ja valvontaa varten tietosuojavastaava ja kirjallinen valvonnan vuosisuunnitelma. Asiakkaan tulee oma-aloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos joku on lainvastaisesti katsonut, käyttänyt tai luovuttanut Reseptikeskuksessa olevia tietoja.

Potilastieto- ja apteekkijärjestelmien tulee muodostaa reseptin määrittelyjen mukaiset lokitiedot Reseptikeskukseen tallennettujen tietojen käsittelystä. Seurannassa ja valvonnassa käytetään pääsääntöisesti näitä lokitietoja. Asiakkaan tietosuojavastaava voi tarvittaessa pyytää Kelalta lokitiedot siltä osin kuin asianomaisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön tai apteekin henkilökunta on katsellut tai käsitellyt Reseptikeskuksen tietoja.

Asiakas raportoi suorittamastaan seurannasta ja valvonnasta sekä mahdollisista epäilyistä tai todetuista tietojen käsittelyn väärinkäyttötapauksista Kelalle (Reseptikeskuksen rekisterinpitäjä) Kelan antamien ohjeiden mukaisesti.

Kelalla on oikeus pyytää Asiakkaalta selvitystä Reseptikeskuksen tietojen käytöstä ja sen perusteista omaa valvontaansa sekä potilaan tekemän selvityspyynnön käsittelyä varten. Tiedot tulee luovuttaa viipymättä.

Asiakkaan tulee säilyttää potilaan tai hänen laillisen edustajansa allekirjoittamaa reseptin suostumusasiakirjaa 12 vuotta suostumuksen päättymisestä Kelan lukuun. Terveydenhuollossa allekirjoitettua kieltoasiakirjaa säilytetään 12 vuotta potilaan kuolemasta Kelan lukuun. Asiakas hävittää allekirjoitetut suostumus- ja kieltolomakkeet säilytysajan päätyttyä tietoturvallisesti.

Kelan vastuut ja velvollisuudet

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi, Kelalla on seuraavat Resepti-palveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

- reseptien uusimispyyntöjen tuloksen lähettämisestä potilaalle tekstiviestinä, jos potilas on antanut tätä varten matkapuhelinnumeronsa uusimispyyntöä tehdessään
- sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 4 §:ssä tarkoitetun kirjallisen potilasinformaation sisällön tuottamisesta
- Kela luovuttaa tietojen käsittelyn seuranta ja valvontaa varten Reseptikeskuksen lokitiedot Asiakkaan pyynnöstä siltä osin kuin asianomaisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön tai apteekin henkilökunta on katsellut tai käsitellyt Reseptikeskuksen tietoja.

15.10.2018

- sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa tarkoitetun Lääketietokannan ylläpidosta ja jakelusta Asiakkaiden lääkemääräys- ja toimitusohjelmistoissa käytettäväksi

Yhteystiedot

Tuotannonaikainen tukipalvelu: tekninentuki@kanta.fi, p. 020 63 47787

Kanta-palvelujen asiakkuus, palvelujen käyttöönotto ja yleiset asiat:
kanta@kanta.fi